

štva; ali močno se je varal. Kajti preteklo nedeljo vršila se je ustanovna slavnost v takem obsegu in s tolikim sijajem, kakoršnega nikdo ni pričakoval. Osnovni odbor je storil v resnici velikanske priprave in res priredil slavnost, kakoršne Gornja-Radgona še ni videla.

Ob 10. uri pripeljala se je z vlakom osem mož broječa godba pod vodstvom g. Vaude iz Svetinj. Kmalu potem so začeli prihajati z vseh strani lepo okrašeni vozovi in opoldne vladalo je že živahno gibanje v gostilni in na cesti. Ko so pa večernice minole in se je bližal čas otvoritve, bili so gostilniški prostori in vrt do cela napolnjeni. Ljudstvo se je kar trlo in željno pričakovalo začetka.

Po prihodu Ljutomerskega vlaka, ki je pripeljal neštevilno gostov, med temi Cvenske tamburaše, Ljutomerski mešani zbor, Malonedeljske pevce itd., vršil se je v zborovalni sobi občni zbor. Predsednik osnovnega odbora otvoril ga je s pozdravom gostov in zdravico na cesarja, ter pozdravil vladnega komisarja. Na to je poročal tajnik o delovanju osnovnega odbora in pojasnjeval pravila. V odbor bili so potem z vsklikom voljeni sledeči gg.: Notar Oton Ploj, predsednik, kaplan Fran Moravec, podpredsednik, dr. Franjo Pikl, tajnik, kaplan Jakob Kosar, knjižničar, kmet Janez Pelcl, blagajnik, kmet Franjo Kavčič, odbornik in kot namestnika kmet Martin Roškar ter Janez Milar. S tem se je zaključil občni zbor in se je začela na prostornem vrtu prosta zabava.

Po pozdravu vseh udeležencev in posameznih oddelčnih gostov, nastopil je slavnostni govornik gosp. D. Hribar. Govoril je zelo navdušeno o namenu in važnosti bralnih društev ter dokazoval, da so bralna društva važni činitelji v našem napredovanju. Po tem govoru vrstilo se je petje, tamburanje, godba, napitnice itd. in zavladovalo je v celi družbi občno veselje. Posebno je ljudstvo zanimala tamburaška godba, katera je bila vedno pohvaljena in so se morale posamezne točke večkrat ponavljati.

Ravno tako je vzbudilo pri poslušalcih pozornost petje mešanega zbora Ljutomerskega, kateremu se je dajalo zaslužen priznanje. To vam je pa tudi petje, kakoršnega je malokdaj slišati! To mило in nežno petje je dalo gospodu Hribarju povod, da je vnovič ustal ter govoril napitnico narodnemu ženstvu.

Tej napitnici sledila je cela vrsta drugih. Tako je napil g. Vračič kot zastopnik Negovskega bralnega društva razvoju in napredku Gornje-Radgonskega, g. Ilesič iz St. Jurija govoril je o dveh dragih stvareh, kateri ima Slovenec in kateri si hoče ohraniti, namreč o veri in narodnosti. Gospod Korošec iz Biserjana napil je složenemu delovanju med duhovnim in posvetnim razumnostvom. In še mnogo drugih govornikov se je oglasilo s krepkimi govori ter ljudstvo navduševalo in razveseljevalo. Tako je pretekel popoldan in se bližal mrak. A ljudstvo, katerega je bilo v začetku veselice gotovo nad 2000, ostalo je vstrajno do poznega večera na prostoru ter pazljivo in z radostjo poslušalo krasno petje, godbo in govore.

To je bil v resnici nekaj tabor. Tako obilne udeležbe se osnovni odbor ni nadejal. Priskrbel je miz in sedežev le za kacic 500 oseb. Zatorej je moralo sto in sto oseb ostati brez sedeža; a da je tako množica v kljub temu ostala vendar vstrajna in do poznega večera sledila poduku in zabavi, to nam je dokaz, da je naše ljudstvo v svojem jedru nepokvarjeno in vkljub vsemu hujškanju še vedno blagim čustvom pristopno. To nas navdaja tudi z nadejo na boljšo bodočnost v našem okraju.

Cerkvene zadeve.

Prelat Fran Kosar.

(Dalje.)

Kosar modroslovec in bogoslovec.

„Modrost sem ljubil in izvolil od svoje mladosti, in trudil sem si jo dobiti za nevesto, in bil sem ljubitelj njene lepote“. (Modr. 8, 2.)

Po dokončanih latinskih šolah podal se je Kosar v belo Ljubljano v modroslovske šole. To je bilo v jesen l. 1840. Srečen človek, kateri modrost ljubi od svoje mladosti! On voli vse pripravne pripomočke, da doseže svoj smoter, a opušča vse, kar bi mu moglo preprečiti njegove namene. V tem pomenu bil je Kosar res modroslovec. Kosar se od mladih nog čuti poklicanega v duhovski stan, in torej se vedno bolj zvesto nanj pripravljati in se skrbno ogiblje vsega, kar bi mu utegnulo vzeti milost poklica ali ugreniti veselje do duhovskega stanu.

Gori že smo nekaj spregovorili o prijateljstvu, in zopet tukaj povdarjamo, da je srečen mladenič, ki najde pravega prijatelja. Sicer ne razodevaj svojega srca vsakemu človeku; vendar blagor ti, če imaš dobrega prijatelja, več od zlata je vreden. Dva namreč bolj varno hodita po poti čednosti, in lep izgled prijatelja potegne ljubljenege tovariša za seboj, da ne zaostaja. Prijatelj zedinjena molitev je močnejša in nju napor zoper vsakojake zapreke so srčnejši. V bitki uri preloži prijatelj pol svoje nadloge na ramena svojega prijatelja in v solčnih dnevih podvoji si veselje, ker ga deli s svojim tovarišem. Med devetimi rečmi, katere modri mož v sv. pismu visoko čišla, imenuje torej tudi „človeka, ki je tako srečen, da je našel pravega prijatelja“. ¹⁾

Kosar se v Ljubljani družil le s ponižnimi, priprostim in krepostnimi dijaki, lagodnih ve se pa vedno in povsodi lepo ogibati. Zlasti pa se njegovemu srcu prikupi sošolec njegov J. Köstl. ²⁾ Oče njegov bil je v Ljubljani mestni uradnik in je bila njegova obitelj v mestu na najboljšem slovesu. V to hišo zahajal je Kosar. Pobožna hišna mati in gospa je bila čez vse srečna, in ni mogla Boga dosti zahvaliti, da je njenemu ljubljenu sinku poslal tako blagega in dragega prijatelja, kakor je bil Kosar. Materino oko je namreč precej pregledalo mladeniča ter slutilo čisto njegovo dušo in zlato njegovo srce.

Rajni prelat ni mogel prehvaliti veselih ur, ki jih je preživel v tej hiši. Ondi mu prosti čas prijazno teče, ker prijateljski njih pogovori imajo le vzvišene predmete. Nikdar pa hišna gospa ni bila tako zgovorna, kakor če je govorila o lepoti duhovskega stanu in v podlosti posvetnega veselja, da bi srca svojih ljubljencev prav razgrela ter vnela za duhovski stan. Pa Kosar ni hodil se le razvedrit v to gostoljubno hišo, nego je tudi z njimi molil, prejemal sv. zakramente in še druge pobožnosti z njimi obhajal.

Kosar in Köstl ostala sta si vse dni svojega življenja iskrena prijatelja. To nam kaže neki prigodek poznejših dnij, ki ga mar smemo tukaj vplesti. Ko je Kosar služil na svoji prvi kaplaniji v Poličanah, obišče ga ondih njegov prijatelj Köstl s svojo materjo. To je bilo kaj veselo svidenje. Bila je ravno nedelja. Kosarja kliče zvon v cerkev in njegova gosta ga spremljata, da zadostita cerkveni zapovedi. Kosarja je na tišem skrbelo, kako bo njegov prijatelj in duhovni brat sodil o njegovi pridigi. To je Kosar precej zvedel. Köstl ga nam-

¹⁾ Preg. 25, 12.

²⁾ J. Köstl pozneje mestni kaplan in župnik pri Sv. Jakobu v Ljubljani.

reč pri obedu očitno pokrega rekoč: »Veselila sva se z materjo, da bova slišala lepo pridigo, zdaj pa si celo uro pel — in pel, da res ni bilo prav nič prijetno te poslušati. To se ne reče govoriti, to se pravi peti«.

Odkritosrčna sodba prijateljeva pa Kosarja ni razžalila, nego oveselila ga je, prav po besedah sv. Duha, ki pravi: »Mazilo in mnoge dišave razveselí sročé, prijateljevi dobri sveti pa so duši prijetni.«¹⁾ Vsled tega prijateljskega opomina porabi Kosar prvo priložnost in udeleži se v Gradu duhovnih vaj, katere je vodil slavni jezuit Stöger, da se od njega nauči, kako je treba pridigovati. Stögerjeva priprosta in povsem naravna beseda je Kosarja osupnila in prišel je ves spreobrnjen in spokorjen domu, in odsihmal ni več pel na pridiganci. Ko bi vendar vsi duhovniki, ki imajo Kosarjevo napako, tisto tudi hoteli priznati in se potem tudi tako hitro spokoriti!

Sv. misijon v Negovi.

Od dne 19. do 26. avgusta t. l. obhajala sta dobro znana častita očeta Doljak in Tomazetič iz reda jezuitov pri M. B. v Negovi prvi sv. misijon. V svojih 24 jedernatih pridigah razložila sta poglobitve resnice naše sv. edino izvaličavne vere. Že tretji dan pričakovali so farani sv. spovedi z dobro pripravljenim, pokornim srcem. Skoro vsi ubogi grešniki in uboge grešnice opravili so dolgo spoved in potem so pristopili k slovesnemu sv. obhajilu, pred katerim so vsakokrat dotični obhajanci slišali primeren nagovor.

V nedeljo 26. avgusta dopoldne bil je slovesni sv. misijonski sklep. Najpoprej: péta sv. maša; potem blagoslavljanje misijonskega križa; (blagoslovili so ga velč. g. dekan Sv. Lenarški), za tem bila je procesija s sv. misijonskim križem na njegov prostor za velikim oltarjem na snažnem cerkvenem — pokopališkem — torišču in slednjič pridiga, med pridigo so blagoslovili častiti pater Doljak križce, moleke itd., podelili so nam tudi sv. apostolski blagoslov za popolne sv. misijonske odpustke. K sklepu pridige ponovili smo krstno obljubo z jedernatim sklepom božje besede. Na zadnje zapela se je zahvalna pesem: Te Deum laudamus s sv. blagoslovom.

Za ta prvi sv. misijon zahvaljuje se podpisani najpoprej presveti Trojici in Mariji Devici, potem milostlj. knezoškofu za blagovoljno dovolitev in posebne oblasti spovednikov, za tem p. n. čč. oo. misijonarjema, potem čč. gg. spovednikom in našem vlč. g. dekanu, kateri so kot namestnik milostlj. knezoškofa slovesnost sv. misijona s svojo pričejočnostjo počastili in povikšali. Daj Bog in Marija, da bi Negovci dosegli in ohranili trojni mir, katerega jim podpisani tako prísrečno želi: 1. Mir z Bogom, 2. mir z vestjo in 3. mir v fari Negovski. Ne smem zamolčati, kako lepo in izgledno so se tudi Negovski dijaki in naš gosp. bogoslovec sv. misijona udeležili — Vivant! Sv. misijonski križ kupila je Negovska mladina. Naj živi! Alojzij Šijanec, župnik.

Gospodarske stvari.

Razglas vinogradnikom.

C. kr. okrajna glavarstva te dni objavljajo: V spomladi 1895 bodo se iz državnih nasadov na Spodnjem Avstrijskem, Štajarskem, Kranjskem in Primorskem po razmerju obstoječe zaloge prosilcem iz po trsni uši okuženih pokrajin oddavale ameriške trte in sicer:

¹⁾ Preg. 27, 9.

a) Riparia sauvage in selectione, Salonis Ruprestris in York Madeira rezanice (ključeci) po 3 gld. za 1000 komadov;

b) Riparia-Portalis, Pailleres, Perriers in Jeuquez rezanice po 6 gld. za 1000 komadov;

c) korenike brez razločka vrste po 10 gld. za 1000 komadov. Brezplačno oddavalo se bode trsje in rožje le izvanredno in to v slučajih, v katerih se gre za osnovo rezilnic iz občinskega ali društvenega premoženja ter je obstanek takega nasada najmanjše za 10 let zjamčen. Prošnje za oddajo rožja naj se vložijo najkasneje do 1. oktobra 1894 v tukajšnjem uradu.

Skrb za strehe.

(Konec.)

Kdor še hoče kaj več storiti, naj si zdrobi prav na drobno navadnega stekla, ga namoči in primeša nekoliko apna in rudeče barve ter s tem namaže streho od zunaj. Tako postane zopet gosta, trpežna ter jako drži vodo.

Kjer pa je opeka popokala, mora se, kar se samo ob sebi razume, nadomestiti z novo. Ako je na strehi dosti mahu, sme se brez škode izrjavati in streha z gori omenjeno zmesjo namazati, da se tudi koreninice ugonobé, ki za opeko itak niso dobrega vpliva, temveč jo tako rekoč razjedajo. Mort ali malta, ki se je že razdrobila ter ne opravlja več svoje službe, mora se do cela odstraniti in streha vnovič, seveda s staro opeko, če je še za to, pokriti. Ako med staro opeko mešaš tudi novo, storiš dobro, če puščaš staro v doljnih legah strehe, z novo pa zgornje dele pokriješ. Ravno tako se morajo slabe, že šibke ali na pol gnjile škarnice in late prej ko mogoče odtrgati in z novimi nadomestiti.

Še nekaj besed o škrlnatih strehah. Te trpijo največ škode, ker žebli hitro zarjavijo in se ploščice obrabijo tako, da jih lahko vsak veter odnese in poslopje razkrije. Tenke ploščice in deske rade mokroto, dež ali sneg, vpuščajo, če niso tako položene, da pomaga druga drugi. Žebli, s katerimi so zbite, morajo biti iz snovi, katere se ne prime tako rada rja; navadno se priporočujejo dobro pocinkovani žebli. Ako je streha tenka, to se pravi, če ne ležijo ploščice po dve vrh jedne druga, treba jo je od znotraj namazati z zmesjo, gori omenjeno, kateri se pridene še nekoliko živinske dlake.

Omeniti je le še, naj bo streha kakoršna koli hoče, da je poglobitno sredstvo, si jo prav dolgo v dobrem stanu ohraniti — pridno in vestno prezračevanje. S tem se hitreje suše strehe, s tem se ovaruje les, s tem se ohrani seno, žito, slama, sploh vse, kar je neposredno pod streho, na dolgo v prav lepem stanu — ter ne zgublja od dne do dne svoje vrednosti, kar se v nasprotnem slučaju prav rado zgodi.

Pustite kokoši na vrt!

Tega pa že ne, odgovori mi skrbna gospodinja, kajti brž ko pridejo kure na vrt, že so v škodi. Seveda, k cveticam jih ni puščati, tudi ne k mladi zelenjavi; tam res napravijo škodo. Ko bi jih spustil spomladi na vrt, ko je vse vnovič nasejano in posajeno, no, to bi ne bilo pametno. A včasih pa je le koristno, da si tudi v vrtu poiščejo svojega živeža. Ko se vrt prekopava, je prav umestno, da pri delu pomagajo tudi kure, in tudi kedar je vrt že prazen, še perutnina vedno svojo službo opravlja. Kako to? Kdo ali katera žival pa bolje in zdatneje preganja gosenice, črviče, gliste, podjede, bramorje, polže in polžiče, zaplivke, zapredke in mešiče, ličinke in ogerce in še celo vrsto drugih mrčes, ki v kurjem krofu tako po bliskovo drug za drugim svoj